

HA KOPPAN A FEJ

Az agyrázkódásról

A kisgyerekes családok életében mindennaposak a kisebb-nagyobb balesetek. Az egyik leggyakoribb sérülés a fejsérülés, amellyel gyermektraumatológiára vagy gyermeksebészetre visszük gyermekünket. Tényleg azonnal a legsúlyosabbra kell gondolni, vagy ne foglalkozzunk azzal az apró kis duzzanattal? Sok esetben az orvosok és a szülők másképp gondolkodnak erről.

- ◆ Azt, hogy egy fejsérülésnek milyen azonnali vagy késői szövődményei lehetnek, sok tényező határozza meg, például: a gyermeket mekkora erőbehatás éri, van-e és hol társsérülése? Milyen gyorsan látták el? Volt-e neurológiai tünete? A gyermek fejsérülésének tényéről árulkodhatnak sebek, duzzanatok, benyomatok a koponyán, illetve szemtanú beszámolója.

Ilyenkor természetes, hogy a szülő megijed, mégis szükséges higgadtan végiggondolni az eshetőségeket. Először biztosítanunk kell a környezetet, hogy megelőzzük a további sérüléseket. Ha a gyermek eszméletlen, hívjunk mentőt, fektessük óvatosan stabil oldalfekvésbe. Amennyiben végtagi vérzése van, sebtét kötéssel nyomjuk. Szerencsére legtöbbször ezek egyikére sincsen szükség, és gyermekünknek csak kicsi az esélye koponyán belüli sérülésre. Ezért se ijedjünk meg, hanem inkább a tényekre, tünetekre kezdjünk el figyelni! Ezek, illetve ezek időbeli alakulása alapján gyermekünk különböző rizikócsoportokba sorolható, ami azt mutatja meg, hogy mekkora az esélye az agy sérülésének. A mi megfigyelésünk, megítélésünk határozza meg az orvoshoz fordulást, az orvosi vizsgálatot, így végső soron a „betegség” kimenetelét.

Amennyiben az alább felsorolt tünetek valamelyikét a baleset után közvetlenül vagy az elkövetkező 48 órán belül észleljük, szakrendelőben vagy az ügyelet ambulancián jelentkezzünk! Amennyiben több mint két napja történt a sérülés, és fokozódó panaszai vannak a gyermeknek, mindenképpen lássa ideggyógyász!

- nagy erőbehatás a fejre,
- eszméletvesztés,
- tudatzavar (átmeneti vagy teljes),
- a gyermek alvásidején kívüli aluszékonyság,
- kooperáció hiánya,
- duzzanat vagy seb; orr, fül vérzése, folyása
- vegetatív jel (hányinger, hányás, erős, fokozódó fejfájás, szédülés, látászavar)
- pupillatágasság különbsége a két szemén
- görcsroham
- egyéb testtájék sérülése, komoly vérzés

Az orvos különböző vizsgálatokat rendelhet el, választhatja a koponyaröntgen, koponya CT, MRI, neurológusi, idegsebészeti vizsgálatokat, javasolhatja vagy éppen elrendelheti gyermekünk felvételét a kórházba megfigyelés céljából, esetleg műtétjét. Vizsgálatokat ne követeljünk, mert károsak is lehetnek gyermekünkre nézve.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a szülő az, aki gyermekét a legjobban ismeri, ezért mérvadó lehet a megfigyelése a korábban felsorolt tünetek hiánya esetén is. Észrevételeinket, például hogy „a gyermekem nem ilyen szokott lenni” vagy „olyan más lett, nem szokott így elaludni” – vegyük komolyan, és osszuk meg orvosunkkal!

A legfontosabb a baleset, illetve a sérülések megelőzése, amennyire tőlünk telik! Autóban mindig gyermekülésben, megfelelően bekötve utazzon, kerékpáron fejtűvédő sisakot és térdvédőt használjon! A megfelelő felszereléssel a sérülések nagy része megelőzhető! Ha baleset történik, állapotának megfelelően álljunk gyermekünkhöz, panaszait hallgassuk meg, tüneteit mérjük fel, sebeit kössük be, szükség esetén vigyük orvoshoz! ◆

Kétéves gyermekünk játékmotorral elesett, fejét beütötte, apró horzsolás van az állán, azonnal felsírt, nem hányt, és semmi más tünete nem volt, azóta is jól van.

Ebben az esetben nem kell traumatológiára sietnünk, mossuk le az állát, fertőtlenítsük, kössük be, és éjszaka jobban figyeljük rá oda!

Három hónapos babánk a pelenkázóról leesett, fejét beütötte, azonnal felsírt, de nagy duzzanat van a fején. Ha egyéb kórosat nem is észlelünk, akkor is forduljunk orvoshoz!

Nagyfiunk kerékpárral elesett, hazajött, teste csupa horzsolás, egyre erősödő fejfájásra, nyaki fájdalomra, émelygésre, hányásra panaszkodik, rosszul érzi magát. Vigyük orvoshoz!

Nagylányunkat tornaórán fejbe dobták kosárlabdával, rövid ideig émelygett, szédült, rosszul érezte magát, majd lassan jobban lett. Mire hazaért, már csak a fejét fájlalta, panaszai fokozatosan enyhültek.

Ilyenkor pár napig ágyban pihenjen, torna alól mentsék fel!

Gyermekünket valamivel fejbe dobták, duzzanata, pirossága, sebe nincsen, fejét fájlalja, de nem hányt, nem volt eszméletvesztése, azóta is jól van.

Ilyenkor pihenjen pár napot!

Gyermekünk most kezdett el járni, de még ügyetlen, elesett, állát felszakította, rajta vérző, tátongó seb van, de semmi más kórosat nem észlelünk.

Vigyük orvoshoz, már csak a sebellátás végett is!

Gyermekünk fára mászott, és két méter magasról leesett. Hazaérkezéskor jól volt, de később hasát és fejét fájlalni kezdte, horzsolást, illetve zúzódást is látunk rajta, panaszai is fokozódtak.

Mindenképp vigyük orvoshoz!

Gyermekünket zebrán sétálva gépkocsi elsodorta, elesett, hasát vagy fejét megütötte, hazajött.

Ha panaszai nincsenek is, mégis vigyük orvoshoz!